

Pružanje podataka i znanja za ostvarenje
evropskih okolišnih i klimatskih ambicija

Strategija EEA-Eionet 2021. - 2030.

Dizajn naslovnice: PomilioBlumm
Naslovna fotografija: PomilioBlumm
Izgled: PomilioBlumm - EEA

Pravna obavijest

Sadržaj ove publikacije ne odražava nužno zvanična mišljenja Evropske komisije ili drugih institucija Evropske unije. Ni Evropska agencija za okoliš niti bilo koji pojedinac ili društvo koji djeluju u ime Agencije nisu odgovorni za moguću upotrebu informacija sadržanih u ovoj publikaciji.

Obavijest o autorskim pravima

© Evropska agencija za okoliš, 2021.

Reprodukacija je odobrena pod uvjetom navođenja izvora.

Kancelarija EU za publikacije, 2021

Više informacija o Evropskoj uniji dostupno je na internetu. (<http://europa.eu>)

ISBN 978-92-9480-360-3

doi: 10.2800/92395

O EEA i Eionetu

Evropska agencija za okoliš (EEA) je agencija Evropske unije. Naš zadatak je davati tačne, nezavisne informacije o okolišu i klimi. Propis kojim se osniva EEA Evropska unija je usvojila 1990. godine, a Agencija je započela rad u Copenhagenu 1994. godine. Tim propisom osnovana je i Evropska informacijska i posmatračka mreža za zaštitu okoliša (Eionet). Eionet je partnerska mreža EEA i njениh zemalja članica i saradnica. Eionet uključuje i Evropske tematske centre – konzorcije evropskih organizacija stručne za konkretna područja okoliša, koji podržavaju zemlje članice EEA i Eioneta.

U svrhu podrške stvaranja politika u Evropi, blisko sarađujemo s državnim i evropskim institucijama, posebno s Evropskom komisijom, Evropskim parlamentom i Vijećem Evropske unije.

eea.europa.eu/about-us

European Environment Agency
Kongens Nytorv 6
1050 Copenhagen K
Denmark

Tel: +45 33 36 71 00
Web: eea.europa.eu

Pružanje podataka i znanja za ostvarenje evropskih okolišnih i klimatskih ambicija

Strategija EEA-Eionet 2021. - 2030.

Ovaj dokument predstavlja viziju i strateške ciljeve koji će oblikovati rad Evropske agencije za okoliš i Evropske informacijske i posmatračke mreže za zaštitu okoliša narednih decenija. Rad će biti provođen u okviru pet područja rada navedenih u ovom dokumentu. Više informacija o konkretnim aktivnostima bit će navedeno u pojedinačnim programskim dokumentima.

Evropska agencija za okoliš i Evropska informacijska i posmatračka mreža za zaštitu okoliša

Pružanje znanja utemeljenog na dokazima o evropskom okolišu i klimi

O nama

Evropska agencija za okoliš (EEA) i Evropska informacijska i posmatračka mreža za zaštitu okoliša (Eionet) pružaju podatke i informacije o evropskom okolišu i klimi evropskim građanima i donositeljima politika od 1994. godine. Danas naša široka mreža povezuje stotine institucija iz 38 zemalja članica i saradnica.

Baza znanja koju smo formirali zajedno je široka, a obuhvata razmjene mjerena kvaliteta zraka širom Europe skoro u stvarnom vremenu do dokumentiranja trendova i projekcija stakleničkih plinova, pružanja satelitskih podataka o pokrivenosti tla i izrade integriranih procjena stanja evropskog okoliša i klime.

Šta čini EEA-Eionet jedinstvenim?

- Mreža usmjerena na dodavanje vrijednosti:** Povezivanje institucija širom Europe i stvaranje vrednovanja, jačanja kapaciteta, racionalizacije, kao i razmjene najboljih praksi.
- Podatkovna infrastruktura:** Inovativna infrastruktura e-izvještavanja za državne i međunarodne protoke podataka, zasnovane na procesima osiguranja kvaliteta.
- Znanje potkrijepljeno podacima:** Sastoje se od procjena, indikatora i analiza napretka-do-cilja korištenjem najšireg i najaktuelnijeg prikupljanja podataka na teme okoliša i klime.
- Podrška politike:** Uspostavljanje uloge znanja na osnovu bliske saradnje s donositeljima politika širom Europe i doprinosa ključnim globalnim procesima.
- Analitička stručnost:** Kapacitet za procjenu napretka, mogućnosti, pokretača promjena i potencijalnih odgovora politike, što pokriva širok spektar tema okoliša i klime.

Odgovor na buduće izazove

Jačanje otpornosti zahtijeva ambiciozne politike podržane primjenjivim znanjem

Tokom naredne decenije Evropa će se morati suočiti s okolišnim i klimatskim izazovima bez presedana i istovremeno poticati oporavak od ekonomskih i društvenih utjecaja COVID-19. Evropski zeleni plan i povezane mjere za poticanje zelenog oporavka pokazuju ambicije Evropske unije i evropskih zemalja za rješavanje tih izazova postavljanjem dugoročnih ciljeva, s konkretnim posebnim ciljevima, i uspostavljanjem novih finansijskih instrumenata.

Evropski izvještaj o okolišu – stanje i izgledi (SOER 2020) koji je sačinila EEA pozvao je na sistemske odgovore na okolišne i klimatske izazove putem akcija na nekoliko frontova. Potpuna provedba postojećih politika o okolišu i klimi ključna je za stvaranje značajnih unapređenja. Također, potpuna integracija ciljeva održivosti u društveno-ekonomske politike i mјere pomoći će u postizanju ekonomičnih i pravednih prijelaza ka održivosti. Pored toga, Evropa ujedno treba stvoriti uvjete za održivije načine života. Za to je potrebno podizanje svijesti javnosti o utjecajima potrošnje i angažman privrednih društava kao podrške potrebnim prijelazima. Mnogi ciljevi neće biti ostvareni bez koordiniranih, globalnih napora, tako da će Evropa trebati iskoristiti utjecaj na svoje susjedstvo kao i na globalnom nivou.

Izbori donositelja odluka, privrednih društava i građana u narednoj deceniji odredit će kada i kako će Evropa ostvariti svoje ambicije. EEA-Eionet Strategija 2030. podržat će te izvore pružanjem upotrebljivih znanja o trendovima, izgledima i rješenjima za održivu Evropu.

Velika eksplozija podataka

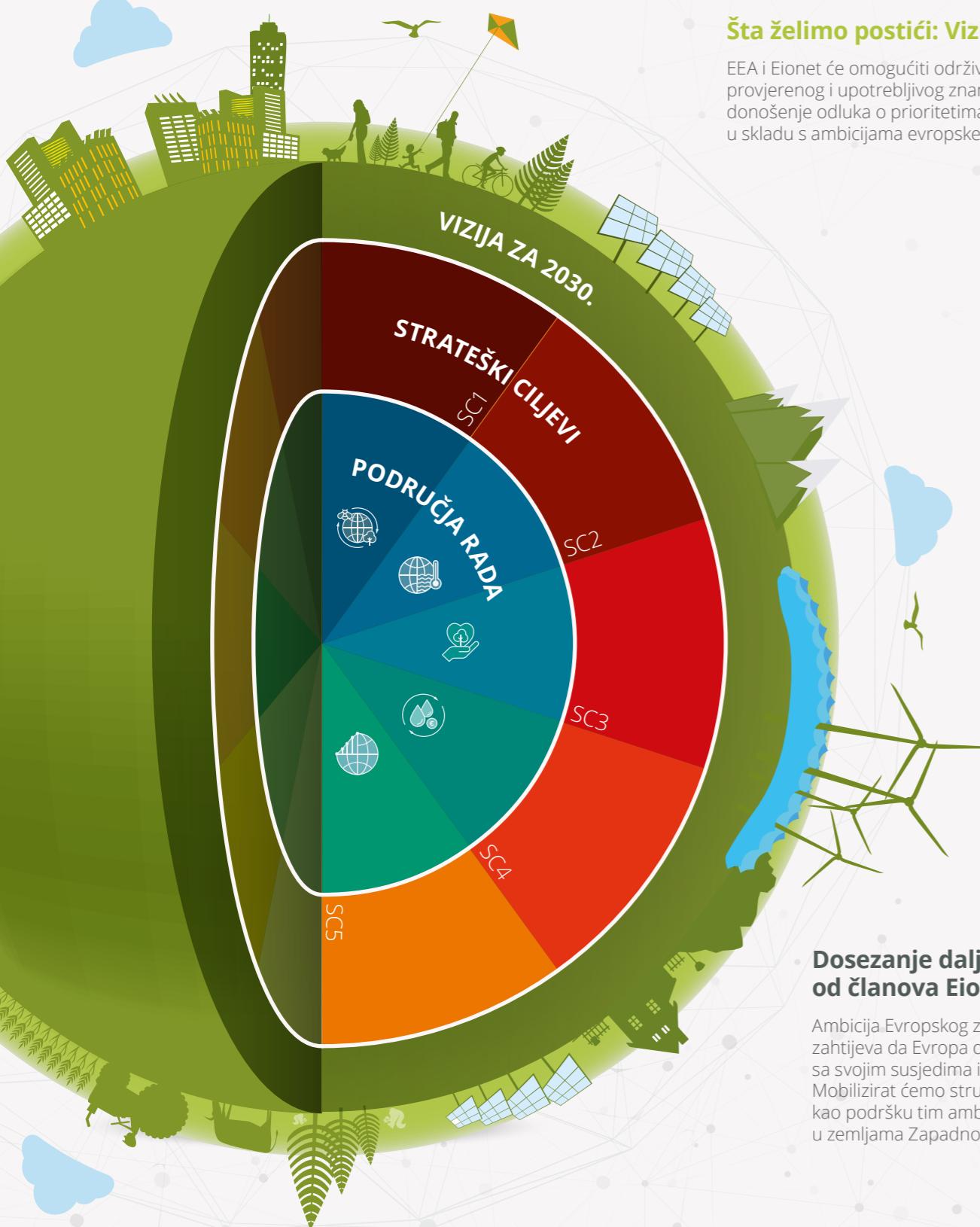
Uzimajući 2002. godinu kao početnu tačku (pokretanje Reportneta), ova vizualizacija pokazuje kontinuiran rast podataka dobivenih o četiri teme okoliša.

Danas obrađujemo skoro 250 puta više podataka nego 2002. godine.

Godina	Megabajt
2002	1,197
2003	2,490
2004	8,363
2005	8,782
2006	7,961
2007	17,114
2008	28,512
2009	45,072
2010	88,105
2011	69,588
2012	85,932
2013	119,124
2014	125,715
2015	114,429
2016	207,156
2017	162,634
2018	248,628
2019	
2020	

EEA-Eionet Strategija 2021. - 2030.

Pružanje podataka i znanja za ostvarenje evropskih okolišnih i klimatskih ambicija

Ambicije evropske okolišne i klimatske politike

Suočavanje s okolišnim i klimatskim izazovima je zadatak koji definira naše doba. Za ostvarenje održive budućnosti, inicijative politika, uključujući Evropski zeleni plan, pozivaju na akciju po sljedećim tačkama:

- Zaustaviti gubitak bioraznolikosti i oporaviti ekosisteme
- Postići nultu neto stopu emisija stakleničkih plinova 2050. godine i klimatsku otpornost
- Ostvariti ambiciju nulte stope zagađenja za okoliš bez toksičnosti
- Ostvariti efikasno korištenje resursa u kružnoj privredi
- Uključiti održivot u sve politike EU

Imat ćemo centralnu ulogu u pružanju podrške okolišnim i klimatskim akcijama prema ovim ključnim evropskim politikama i u provedbi Osmog akcionog programa za zaštitu okoliša.

Također ćemo podržati globalne napore, uključujući Agendu za održivi razvoj 2030. i Ciljeve održivog razvoja.

Kako ćemo raditi: strateški ciljevi

SC1 Podržavanje provedbe politike i prijelaza održivosti

Pružati znanje zasnovano na dokazima kao podršku provedbi politike i izradi novih inicijativa za ubrzavanje i pojačavanje prijelaza ka održivosti.

SC2 Pružanje pravovremenih informacija za rješenja izazova održivosti

Pružati ciljne informacije za politiku i javne rasprave organiziranjem i saopćavanjem znanja o odgovorima, uključujući inovativna rješenja za društvene izazove.

SC3 Gradnja snažnijih mreža i partnerstava

Ojačati našu mrežu aktivnijim angažmanom na nivou države i sarađivati s drugim vodećim organizacijama za olakšavanje razmjene znanja i stručnosti.

Šta ćemo uraditi: područja rada

Pružit ćemo upotrebljivo znanje iz pet područja rada. Evropski proizvodni sektor (uključujući poljoprivredu, šumarstvo, ribarstvo i industriju) kao i sistemi potrošnje i proizvodnje (energija, mobilnost, hrana i građevinarstvo) bit će pokriven ovim međusobno povezanim područjima rada:

Bioraznolikost i ekosistemi

Suočena s kontinuiranim gubitkom bioraznolikosti i uništavanjem ekosistema, Evropa nastoji vratiti prirodu u naše živote. Pratit ćemo taj prijelaz i podržati provedbu i evaluaciju radnji u tom području, uključujući razvoj prirodnih rješenja.

Ublažavanje klimatskih promjena i prilagodavanje

Klimatske promjene dešavaju se sada i bit će nastavljene u narednim decenijama. Cilj Europe je da postigne klimatsku neutralnost do 2050. godine i postane otporna i manje osjetljiva na klimatske promjene. Pratit ćemo taj prijelaz i podržati razvoj, provedbu i evaluaciju politika i mjera u tom području.

Ljudsko zdravlje i okoliš

Procijenit ćemo utjecaj na ljudsko zdravlje koji vrše zagađivači okoliša i klima Europe koja se mijenja, te unaprijediti razumijevanje društvenih i demografskih faktora koji utječu na izloženost i osjetljivost građana Europe. Podržat ćemo evropske ambicije za nultu stopu zagađenja i provedbu odgovarajućih evropskih i državnih aktivnosti.

SC4 Potpuno iskoristavanje potencijala podataka, tehnologije i digitalizacije

Prihvati nove tehnologije, uključujući digitalizaciju, velike količine podataka, umjetnu inteligenciju i posmatranje Zemlje koje će dopuniti i po mogućnosti zamijeniti postojeće izvore informacija za bolju podršku donošenju odluka.

SC5 Resursi za naše zajedničke ambicije

Razviti strukture, stručnost i kapacite širom naše mreže za ispunjavanje sve većih potreba za znanjem, osiguranje i diversifikaciju resursa potrebnih za ostvarenje naše zajedničke vizije.

Kružna privreda i upotreba resursa

Pratit ćemo napredak prijelaza Evrope ka kružnoj privredi i ostvarene okolišne i klimatske koriste. Procijenit ćemo napore Evrope za smanjenje utjecaja koje izazivaju potočnja naših društava i proizvodnja sirovina, proizvoda, usluga i otpada.

Trendovi, izgledi i odgovori održivosti

Možemo ostvariti svoje ambiciozne ciljeve poticanjem temeljnih promjena načina života i obrazaca potrošnje i proizvodnje koji pokreću neodržive trendove. Procijenit ćemo trendove i izglede širom okolišnih prioriteta, sektora, sistema i politika, te angažirati sudionike u inovacije i druge odgovore potrebne za ostvarenje Evropskog zelenog plana.

VIZIJA

EEA-Eionet vizija za 2030.

Omogućiti održivu Evropu na osnovu provjerенog i primjenjivog znanja za informirano donošenje odluka o okolišnim i klimatskim prioritetima i rješenjima

Zajednička vizija za održivu Evropu

Naša vizija je omogućiti održivu Evropu na osnovu provjerenog i primjenjivog znanja za informirano donošenje odluka o okolišnim i klimatskim prioritetima i rješenjima, u skladu s ambicijama politike Evrope.

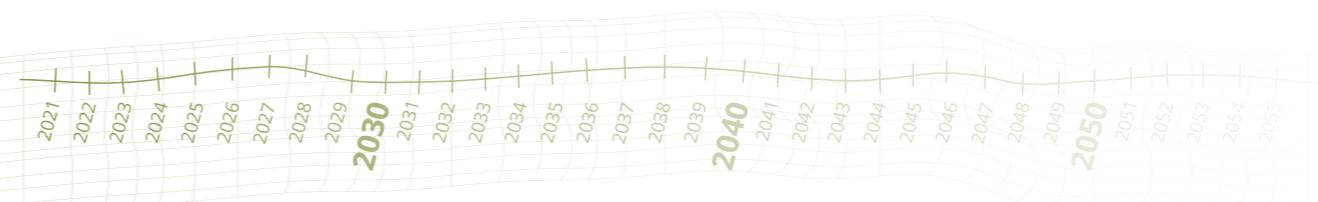
EEA i Eionet će zajedno predstavljati vodeću mrežu za znanje o okolišu i klimi relevantno za politiku na nivou Evropske unije i pojedinačnih država.

Naša misija

Naša misija je procijeniti podatke i informacije, omogućiti relevantne i pravovremene uvide u napredak ka ciljevima okolišne i klimatske održivosti i željenim društvenim prijelazima, te osigurati kontinuirano praćenje za potpunu provedbu relevantnih okolišnih i klimatskih politika.

Prepoznajemo da će ambiciozni okolišni i klimatski ciljevi Evrope biti ostvareni putem niza odluka i međusobno povezanih izbora na različitim nivoima - evropskom, regionalnom, državnom i lokalnom, te će zahtijevati da sarađujemo s ključnim partnerima i drugim organizacijama. U realizaciji naših programa rada blisko ćemo sarađivati s drugim pružateljima znanja.

Za ostvarivanje većeg utjecaja, usmjerit ćemo se također na ciljanu i pravovremenu komunikaciju za osiguranje šireg prihvatanja kod donositelja odluka i javnosti.

STRATEŠKI CILJ 1

© William Richardson , REDISCOVER Nature / EEA

Podržavanje provedbe politike i prijelaza održivosti

Pružati znanje zasnovano na dokazima kao podršku provedbi politike i izradi novih inicijativa za ubrzavanje i pojačavanje prijelaza ka održivosti

Naše znanje, zasnovano na najnovijim naučnim saznanjima i podacima osiguranog kvaliteta pomoći će Evropi – Evropskoj uniji, njenim zemljama članicama i drugim zemljama članicama i saradnicama EEA – da postignu svoje ciljeve politika, uključujući one koji su utvrđeni u Evropskom zelenom planu, Osmom akcionom programu za zaštitu okoliša i globalnim obavezama.

Evropska agencija za okoliš i Evropska informacijska i posmatračka mreža za zaštitu okoliša će:

- Sačiniti znanja za olakšavanje provedbe politika i doprinos novim inicijativama koje mogu ubrzati i pojačati prijelaz do održivosti
- Dodatno sačiniti i koristiti naš širok spektar kvalitetnih skupova podataka s dugim vremenskim nizovima koji podržavaju širok spektar okolišnih i klimatskih politika
- Osigurati da koristimo najbolju raspoloživu nauku angažiranjem Naučnog odbora EEA i šire naučne zajednice
- Sačiniti i proslijediti znanja o ključnim izazovima održivosti i rješenjima u sistemima energije, mobilnosti, hrane i izgrađenog okoliša
- Suočiti se sa širim izazovima i prilikama prijelaza održivosti na evropskom i nivou pojedinačnih država, uključujući one koji omogućavaju takvu promjenu, kao što su finansijski sektor i gradovi
- Jačati naš kapacitet za doprinos evaluaciji politika i mjera.

Podržavanje uključivanja znanja o okolišu i klimi u politike privrede, prostornog planiranja i društvene kohezije – uključujući detaljnije uvide u evropsko-globalnu dinamiku i njihove implikacije za provedbu politike širom Evrope – je prioritet za ovu strategiju.

U periodu 2021. - 2030. godine također ćemo podržati relevantne procedure politika EU kao što su Evropski semestar i Pregled provedbe okolišne politike s unaprijeđenim znanjem o, naprimjer, ključnim trendovima i indikatorima, ekonomičnim praksama provedbe i mogućnosti za pojačanje društvenih inovacija za ostvarenje ciljeva održivosti.

STRATEŠKI CILJ 2

Pružanje pravovremenih informacija za rješenja izazova održivosti

Pružati ciljne informacije za politiku i javne rasprave organiziranjem i saopćavanjem znanja o odgovorima, uključujući inovativna rješenja za društvene izazove

Utjecaj znanja EEA-Eionet zavisit će od naše sposobnosti i mogućnosti njegovog iznošenja u relevantne javne i političke debate u pravo vrijeme i u pravom formatu. U tu svrhu ćemo:

- Povećati naš kapacitet za praćenje i identifikaciju nove problematike i za brzu mobilizaciju relevantnog znanja iz naše mreže i od drugih partnera
- Ojačati naš kapacitet za davanje neposrednog odgovora na zahtjeve za znanjem od donositelja politika
- Dijeliti inovativna rješenja implementirana na različitim nivoima upravljanja u evropskim zemljama
- Sačiniti i dostaviti svoja znanja donositeljima politika i javnosti u formatima koji su najadekvatniji za njihove potrebe za olakšanje šireg prihvatanja i upotrebe u doноšenju odluka
- Kontinuirano razvijati komunikacijske pristupe, kanale i sredstva kako bismo osigurali da naše znanje bude razumljivo i dostupno svima, uz jačanje našeg kapaciteta za aktivan angažman s građanima.

Istraživači, praktičari, donositelji odluka, organi za finansiranje, gradovi i organizacije civilnog društva sarađivat će kroz aktivno učešće u prijelaznim procesima.

STRATEŠKI CILJ 3

Gradnja snažnijih mreža i partnerstava

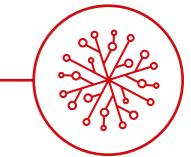
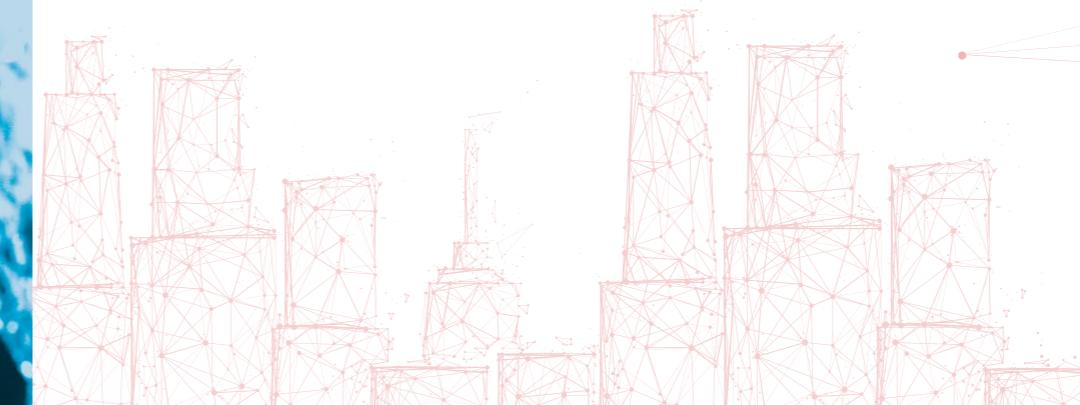
Ojačati našu mrežu aktivnjim angažmanom na nivou države i sarađivati s drugim vodećim organizacijama za olakšavanje razmjene znanja i stručnosti

EEA i Eionet okupljaju stotine organizacija – evropske institucije, državne organe i istraživačke institucije iz cijele Evrope. Naša mreža obuhvata sve zemlje članice EU, zemlje uključene u proces pristupanja EU, kao i veliki broj zemalja koje nisu članice EU.

Mi činimo jedinstvenu mrežu znanja koja spaja pouzdane podatke, analitičku i naučnu stručnost s evropskim i, u nekim slučajevima, globalnim procesima politika. To nam omogućava da provodimo integrirane procjene koje pokrivaju najširi spektar tema potkrijepljenih pouzdanim podacima i stručnošću.

Za pružanje znanje potrebnog Evropi za ostvarivanje ciljeva održivosti, mi ćemo:

- Transformirati se u fleksibilniju i inovativniju mrežu znanja, koja bolje spaja snažnu stručnost na nivou država s evropskim nivoom
- Poticati aktivniji angažman na nivou država, pomoći aktivnosti koje uključuju raznolik skup organa, organizacija i javnosti
- Ujediniti napore s drugim vodećim mrežama, kao što je Mreža agencija za zaštitu okoliša, izvještajnim i naučnim mrežama i asocijacijama
- Identificirati zajednicu znanja i sarađivati s njom na evropskom nivou za garantiranje potpune upotrebe ulaganja u istraživanje i inovacije u Evropi
- Identificirati nove nedostatke u znanju i istraživati kolaborativne aktivnosti s relevantnim partnerima, uključujući agencije EU kao što su Evropska hemijska agencija, Evropska agencija za sigurnost hrane i Evropski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti, kako bi pomogli u njihovom otklanjanju
- Dodatno jačati saradnju s međunarodnim institucijama u ključnim regionalnim i globalnim procesima, uključujući tijela Ujedinjenih naroda i Konvencije, za obaveze izvještavanja i teme od zajedničkog interesa.

STRATEŠKI CILJ 4

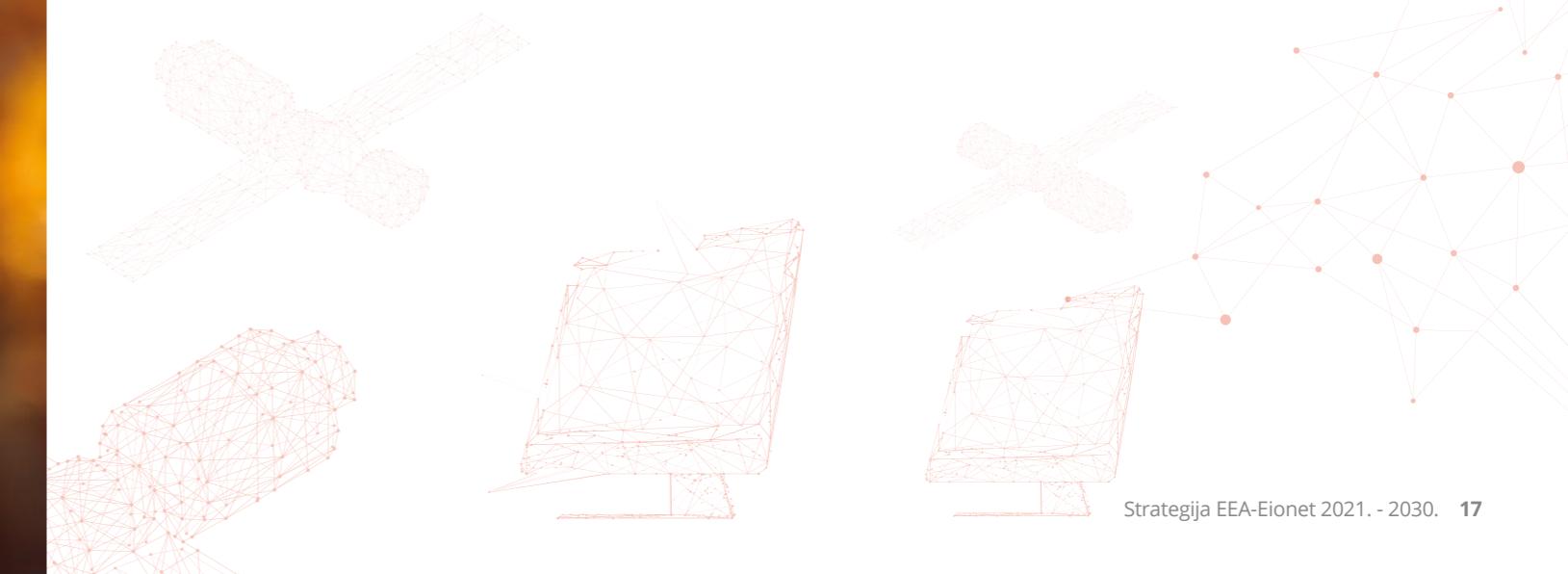
Potpuno iskorištavanje potencijala podataka, tehnologije i digitalizacije

Podržati provedbu i daljnji razvoj agende politika Evrope, priхватiti evropsku podatkovnu strategiju i digitalnu agendu, potencijal velikih količina podataka, umjetne inteligencije i posmatranje Zemlje za unaprijeđeno pružanje informacija

Digitalne tehnologije, podaci iz novih izvora i posmatranja Zemlje i kompjuterske sposobnosti razvijaju se brzinom bez presedana već deceniju. Ta postignuća predstavljaju nove mogućnosti kao i nove izazove. Novi protoci podataka na više prostornih nivoa sve više se ujedinjuju s utvrđenim izvorima podataka, spajaju sa društveno-ekonomskim varijablama i podacima u skoro realnom vremenu iz satelitskih i *in-situ* posmatranja.

S obzirom na to da očekujemo nastavak ove podatkovne revolucije i digitalizacije u narednoj deceniji, te u svrhu unapređenja našeg rada s podacima i znanjem, mi ćemo:

- Intenzivirati razmjenu podataka, automatizaciju i racionalizaciju praćenja i izvještavanja širom naše mreže
- Omogućiti da naše podatke bude lako naći, da su interoperabilni, pristupačni i upotrebljivi iznova kao vodeći evropski centar podataka o okolišu
- Iskoristiti u potpunosti potencijal Copernicus podataka i informacijskih usluga, građanske inicijative u području nauke, velikih količina podataka i umjetne inteligencije
- Unaprijediti pravovremenost, komparabilnost, granularnost i integraciju podataka, uključujući potencijal za vrednovanje
- Omogućiti kontinuiranu inovaciju potaknutu podacima s fokusom na naprecima u prikupljanju podataka, analitici, geografskim informacijskim sistemima, podatkovnim vizualizacijama i modeliranju za redovno ažuriranje indikatora
- Olakšati razmjenu stručnosti, tehničke podrške i racionalizacije potrebnu za bolju provedbu postojećih politika
- Istraživati i, gdje je to relevantno, procijeniti veze između digitalizacije i okolišne i društvene održivosti.

STRATEŠKI CILJ 5

Resursi za naše zajedničke ambicije

Razviti strukture, stručnost i kapacitete širom naše mreže za ispunjavanje sve većih potreba za znanjem, osiguranje i diversifikaciju resursa potrebnih za ostvarenje naše zajedničke vizije

Kontinuirani razvoji znanja, tehnologije, komunikacije i upravljačkih praksi zahtijeva da organizacije i mreže prilagode i inoviraju postojeće strukture i sredstva i ulazu u nova područja.

Kako bismo bili na pročelju tih razvoja i ostvarili svoje zajedničke ambicije, mi ćemo:

- Privući vrhunske talente i ulagati u svoje osoblje za razvoj i održavanje kompetencija i stručnosti potrebnih za ostvarenje ove vizije
- Omogućiti upravljanu diversifikaciju baze finansijskih resursa EEA, uz zaštitu institucionalne uloge i nezavisnosti Agencije
- Tražiti potrebno finansiranje za upotrebu punog potencijala Copernicus podataka pomoću snažnog umrežavanja s drugim ključnim sudionicima koji povezuju sve veće protoke podataka s donositeljima politika
- Proširiti učešće EEA i Eioneta u relevantnim istraživačkim projektima EU i time jačati našu ulogu na mjestu spajanja nauke i politike
- Istraživati mogućnosti finansiranja putem finansijskih instrumenata EU kako bi naša mreža mogla olakšati provedbu politike gdje je to potrebno i podržati zajednice prakse
- Jačati kapacitete u zemljama članicama i saradnicama kako bi naša mreža mogla odgovoriti na potrebe i zahtjeve koji se mijenjanju
- Podržati razvoj stručnih kapaciteta i inovacija znanja naše mreže putem strukturiranih mehanizama kao što je EEAcademy
- Podržati stručnost i zahtjeve znanja povezane s potpunom provedbom politika o okolišu i klimi EU i zakona na Zapadnom Balkanu.

Ostvarivanje prijelaza održivosti zahtijevat će da sva područja politika i nivoi vlasti sarađuju kako bi pokrenuli promjene i akcije u cijelom društvu. To podrazumijeva koherentne doprinose iz različitih oblasti politika, od istraživanja i inovacija, privrede, industrije, konkurenčije i trgovine, do zapošljavanja, obrazovanja i socijalne zaštite.

Područja rada

Svaki od pet strateških ciljeva bit će primijenjen na sva naša područja rada.

EEA i Eionet će imati ključnu ulogu u podršci okolišnim i klimatskim akcijama prema evropskim politikama, Evropskom zelenom planu, a posebno u provedbi Osmog EAP, kao i globalnim obavezama Europe.

Prioritet će nam biti razumijevanje veza unutar i između tih područja rada. Bit će pokriveni proizvodni sektori (poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo, industrija) kao i sistemi potrošnje i proizvodnje (energija, mobilnost, hrana, građevinarstvo), uključujući analize širom sektora i sistema.

1 Bioraznolikost i ekosistemi

Informirat ćemo i evaluirati akcije usmjerenе na zaštitu bioraznolikosti i obnovu ekosistema za njihovu održivu upotrebu za ispunjavanje potreba ljudi. Podržavat ćemo aktivnosti praćenja, izvještavanja i evaluacije zasnovane na podacima, posebno prema Strategiji bioraznolikosti EU do 2030. godine putem:

- Doprinosa sistemima praćenja i posmatranja koji unapređuju protokove podataka o stanju i pritiscima na bioraznolikost, promjenama u morskim, vodenim i kopnenim ekosistemima
- Unapređenja našeg razumijevanja kumulativnih utjecaja invazivnih stranih vrsta, zagađenja, klimatskih promjena i intenzivne upotrebe i eksploracije bioraznolikosti prirodnih resursa i ekosistema
- Jačanja naše procjene ključnih sistemskih pokretača koji utječu na bioraznolikost i ekosisteme
- Unapređenja upotrebe ekološke i ekonomske analitike i modeliranja koji omogućavaju naš rad na procjenama za bolju podršku upravljačkim praksama zasnovanim na ekosistemu
- Podrške pristupima prirodnim rješenjima, s fokusom na zaštiti, obnovi i održivom upravljanju važnih ekosistema, također i u kontekstu akcija koje se odnose na ublažavanje klimatskih promjena i adaptaciju, kao i bioekonomiju
- Unapređenja naše podrške efikasnoj i koherentnoj provedbi međusobno povezanih strategija EU prema Evropskom zelenom planu, kao što su „Od polja do stola“ i Nulta stopa zagađenja, te politika povezanih s njima, uz nastavak našeg rada na uključivanju bioraznolikosti u sve privredne sektore i sisteme koji zavise od prirode, kao što je hrana.

2 Ublažavanje klimatskih promjena adaptacija

Pratit ćemo napredak Europe ka klimatskoj neutralnosti i klimatskoj otpornosti i podržavati razvoj, provedbu i evaluaciju relevantnih politika i pratećih mjeru u kontekstu širokih ciljeva održivosti Europe putem:

- Priključivanja relevantnih podataka provjerenog kvaliteta i izvještavanja o emisijama stakleničkih plinova kao i utjecajima klimatskih promjena, osjetljivosti i adaptaciji u Evropi
- Analiziranja i procjene tih podataka u odnosu na evropske i državne ciljeve i obaveze ublažavanja i adaptacije
- Praćenja provedbe i utjecaja državnih politika o klimi i pratećih mjeru usmjerenih na sektore kao što su energija, transport, građevinarstvo, poljoprivreda, Šumarstvo i druga upotreba zemljišta
- Utvrdjivanja kompromisa i sinergija politika klimatskih ublažavanja i adaptacije s drugom okolišnom problematikom, kao što je bioraznolikost, zagađenje zraka, slatkovodni i morski okoliš
- Razvijanje znanja o rješenjima za izazove okoliša i održivosti u sistemima energije i mobilnosti

3 Ljudsko zdravlje i okoliš

Procijenit ćemo utjecaje na zdravlje koje izaziva zagađenje zraka, vode, buka, hemikalije i klimatske promjene u Evropi. Podržat ćemo ambicije ka nultoj stopi zagađenja u Evropi, kao i razvoj, provedbu i evaluaciju relevantnih evropskih i državnih akcija putem:

- Procjene izloženosti i utjecaja na zdravlje građana izloženih zagađenju okoliša, hemikalijama i klimatskim promjenama u Evropi

- Procjene koristi po zdravlje i dobrobit koje mogu imati čišći okoliš i zdravi ekosistemi, te također utvrđivanjem novih rizika i utjecaja po zdravlje koji su povezani s uništavanjem ekosistema

- Podrške pravovremenom, izvještavanju, obradi i proslijedjivanju tematskih podataka i informacija koji se prijavljuju prema važećim zakonskim propisima i praćenja napretka prema ciljevima politika Evrope

- Utvrdjivanja utjecaja koji okolišni pritisci iz društveno-ekonomskega sektora i sistema Europe imaju na zdravlje, kao i koristi koje akcije i politike ublažavanja mogu imati

- Dodatnog naglašavanja uloge koju mogu imati društveni faktori, uključujući društvene nejednakosti i individualna ponašanja na izloženost i osjetljivost na uzročnike stresa povezane s okolišem, u skladu s pravednim prijelaznim principima Evropskog zelenog plana.

4 Kružna privreda i upotreba resursa

Procijenit ćemo napredak prijelaza Europe ka kružnoj privredi i naše znanje o okolišu i klimatskim pritiscima koje izaziva evropska proizvodnja i potrošnja sirovina, proizvoda, usluga i otpada. Podržat ćemo provedbu Akcionog plana Kružne privrede i povezanih evropskih i državnih politika putem:

- Procjene napretka evropskog prijelaza sa linearne na kružnu privrednu, s naglaskom na ključne lance vrijednosti proizvoda i inovativne usluge i poslovne modele
- Naglašavanja prilika za unapređenje kružnosti, uključujući recikliranje i ponovnu upotrebu sekundarnih sirovina, prihvatanje sigurnih i održivih principa izrade, eko-inovacije i dobrih praksi, kao i utvrđivanja prepreka većoj kružnosti
- Praćenja napretka ka ciljevima evropske politike za sprečavanje otpada i održivo upravljanje otpadom
- Procjene utjecaja koji na okoliš i klimu imaju evropski sistemi potrošnje i proizvodnje sa evropskim i globalnim stanovišta s fokusom na resursno intenzivne sektore, kao i povezanosti između kružne privrede, inicijativa za dekarbonizaciju i bioekonomije.

5 Trendovi, izgledi i odgovori održivosti

Informirat ćemo diskusije o izazovima održivosti i prijelazima na osnovu procjene sinergija i kompromisa koji se odnose na istovremeno uravnoteženje okolišnih, ekonomskih i društvenih ciljeva putem:

- Procjene trendova i izgleda za održivost u Evropi i globalno u odnosu na okolišne i klimatske prioritete, sektore, sisteme i politike kao podršku „Evropskom okolišu – izvještaji i politike o stanju i izgledima“ za 2025. i 2030. godinu
- Podrške okvirima praćenja zasnovanim na indikatorima koji obaveštuju o napretku prioriteta politika EU, prvenstveno Osme EAP, Pregleda okolišne provedbe, Evropskog zelenog plana
- Doprinosa praćenju i procjeni sa zemljama, napretku okolišnih i klimatskih prioriteta, u skladu sa Agendom UN-a 2030. i Ciljevima održivog razvoja
- Procjene međusobne zavisnosti između društveno-ekonomsko-okolišno-upravljačkih dimenzija održivosti, uključujući pokretače promjena, pozitivne sinergije i negativne vanjske učinke
- Angažiranja s ključnim partnerima u relevantnim strateškim procesima predviđanja i sudionika u EU za prikupljanje uvida i upotrebljivih znanja o pravcima prijelaza ka održivosti
- Podrške razvoju znanja o sistemskim prijelazima kao što su sinergije, rizici, inovacije, integracija politika i koherencnost politika – s naglaskom na gradove
- Procjene kako održivo finansiranje može potaknuti napore za ostvarenje održivosti u okviru planova oporavka nakon pandemije i promjena makroekonomskog konteksta.

Publications Office
of the European Union

